

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DORDRECHT D.D. 30
MAART 2022**

Vergaderkamer 5

Voorzitter: dhr. Kolff
Raadsgriffier: mevr. Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van Benschop (GroenLinks)
Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Boone (Beter Voor Dordt)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. Burggraaf (VVD)
Dhr. Cobben (Forum voor Democratie)
Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Dhr. Damen (PvdA)
Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Den Dulk (PVV)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Heijkoop (CDA)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Koole-Bruurmijn (Beter Voor Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van Leeuwen (PVV)
Dhr. Van der Linden (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Maroof (DENK)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Merx (VVD)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Okkerse (SP)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Mevr. Rutten-Alberts (PVV)
Dhr. Safranti (DENK)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Beter Voor Dordt)
Dhr. Van der Spoel (PvdA)
Dhr. Stam (Beter Voor Dordt)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Stolk (VSP)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van den Tol (VVD)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Mevr. Verbeek-Versluis (PvdA)
Dhr. Versluis (Forum voor Democratie)
Dhr. Vervoort (VSP)
Dhr. De Vries (VSP)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Mevr. Vol-van der Holst (Partij voor de Dieren)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Geachte aanwezigen, heel hartelijk welkom bij deze toch wel bijzondere raadsvergadering, de eerste raadsvergadering van deze bestuursperiode. Ook goed om te zien dat de publieke tribune helemaal vol zit en ik hoop dat we dat eigenlijk iedere vergadering de komende vier jaar zo mogen zien. Dan leeft de democratie en dan doen we er echt toe in deze zaal. Dat is overigens sowieso het geval, ook als de tribune wat leger is, maar nu zien we hoe belangrijk het wordt gevonden ook vanuit de samenleving en waarschijnlijk ook uw naasten. De vergadering is geopend. Fijn dat u allemaal ook uw plekje hebt gevonden achter de raadstafel. Ik hoop dat u goed zit en dat de stoel ook goed bevalt. Degenen die al eerder in de raad zaten, die kennen die stoel. Voor sommigen is die nieuw, voor de meesten is die nieuw. Hij is door de vorige raad uitgezocht, dus als u er klachten over heeft, moet u niet bij mij zijn, maar bij de vorige gemeenteraad. Die zijn overigens al weg, daar is afscheid van genomen. Dus ja, u zult

het ermee moeten doen. Maar het is in elk geval een plek waar u de komende vier jaar nog veel zult zitten om met elkaar belangrijke besluiten te nemen voor onze stad. Normaal gesproken zit niet alleen de griffier naast mij, maar aan weerszijden ook de wethouders. Ja, de vier wethouders die deze stad nog kent zijn allen nu ook, ja, ik moet zeggen, bijna raadslid. Zo zie je maar, als puntje bij paaltje komt, dan kiezen ze toch voor het raadslidmaatschap, want ze zitten allemaal tussen u in, in de kring. Goed om dat ook te zien. Dat onderstreept maar weer eens even dat de gemeenteraad van de stad ook het hoogste bestuursorgaan is. Ik heet u nogmaals allemaal hartelijk welkom. Welkom bij deze vergadering, maar ook zeker welkom als raadslid in onze gemeenteraad. En nogmaals, het doet me deugd ook om te zien dat de belangstelling zo groot is. Ik wil graag overgaan tot het vaststellen van de agenda van deze vergadering. Die is overzichtelijk, zeg ik er meteen bij, maar daarmee niet per se kort van duur. Maar ik kijk wel rond of u daarmee kunt instemmen. Dat is het geval, ik zie geen klachten daarover. Dan stel ik bij deze de agenda vast en dan kijk ik ook nog even rond of iemand een mededeling vooraf heeft. Dat is niet het geval.

2. Installatie leden van de raad

De voorzitter: Nou, dan gaan we over naar de hoofdschotel van vanavond, de installatie van de leden van onze nieuwe gemeenteraad. Daarvoor ga ik staan. Dames en heren, afgelopen maanden zijn de politieke partijen in Dordrecht zeer druk geweest met de campagnes, de voorbereiding op de verkiezingen van twee weken geleden. Zestien partijen hebben naast eigen campagneactiviteiten ook gezamenlijk opgetrokken met onder andere thema-uitzendingen op televisie, het samenstellen van een digitale en een papieren stemwijzer, de verkiezingsmarkt in de stad en flink wat debatten, en wat al dies meer zij. Hiermee hebben de partijen de inwoners van onze stad een goed beeld willen geven van hun standpunten, keihard gewerkt om de toekomst van onze stad over het voetlicht te brengen. De Dordtse inwoners hebben twee weken geleden ook gesproken. 44.878 Dordtenaren hebben hun stem laten horen en dat is, zoals u allen weet, ongeveer 47 procent van de stemgerechtigden. Tijdens het duidingsdebat vorige week gaven velen van u al aan hier teleurgesteld over te zijn en dat dit percentage eigenlijk veel hoger had moeten zijn. Dat ben ik overigens volledig met u eens. Maar die 44.878 Dordtenaren, die koesteren we in ieder geval en die danken we zeer voor hun stem. Maar het lijkt ook alsof de andere helft van onze inwoners iets minder uitmaakt wie onze stad bestuurt, of dat ze andere dingen aan hun hoofd hebben gehad, niet weten wat de gemeenteraad inhoudt, of wellicht niet weet op wie er gestemd moet worden, waar het verschil wordt gemaakt, bij wie hun geluid het beste thuis is. Democratisch gezien is dat natuurlijk jammer en onwenselijk. U ontleent uw mandaat als gemeenteraad immers aan de stem van de kiezers. Wetenschappelijk is al aangetoond dat opkomst bevorderende maatregelen met als doel mensen te overtuigen dat ze gaan stemmen maar weinig effect hebben. Jammer is wel dat onze gemeenteraad het vier jaar geleden ook al constateerde. Toen was de opkomst in onze stad nog ietsje hoger, net boven de vijftig procent, en ook toen had de raad de ambitie om de interactie met inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen te verhogen, om zo ook de politieke belangstelling en het bewustzijn te vergroten. We kunnen constateren dat dat maar ten dele is gelukt. Althans, het heeft zich niet vertaald in een hogere opkomst bij

deze verkiezingen. Ik heb ook het antwoord niet meteen paraat hoe we dit tij kunnen keren. Ik vrees ook dat het niet alleen door de lokale politiek komt, maar ook door landelijke gebeurtenissen die invloed hebben op de opkomst. En zo zijn er vast nog veel meer factoren. Toch ligt er een uitdaging voor u als raad, zowel individueel als via uw fractie, maar ook als raad als geheel, om te zorgen dat de betrokkenheid en ik vermoed ook het vertrouwen in ons bestuur bij onze inwoners wordt vergroot. Dat moeten we met elkaar doen de komende vier jaar. Terug naar de verkiezingen vorige week. Bijzonder voor onze stad is dat het centraal stembureau bij het vaststellen van de uitslag heeft moeten kiezen voor een hertelling van zestien stembureaus. Niet dat die verkiezingen niet goed waren verlopen, integendeel: de verkiezingen en de tellingen leverden slechts dertien verschillen op en een klein aantal onregelmatigheden. Dat lijkt misschien veel, maar andere jaren waren dat er echt veel meer en ook in vergelijkbare steden. Maar andere jaren maakte dat voor de uitslag niet of nauwelijks uit en dit keer lagen de uitslagen zo dicht bij elkaar, dat de verdeling van de laatste restzetel afhing van slechts twee stemmen. Nou kunnen die verschillen, dat kleine aantal verschillen kan er dan ineens wel toe doen. Die hertelling is zeer serieus genomen en vanaf deze plaats wil ik nogmaals alle mensen die daaraan bijgedragen hebben een groot compliment geven. Het was zeker niet niks. Die hertelling vond vorige week dinsdag plaats en woensdag werd duidelijk dat er op kandidaatsniveau wel wat verschillen waren, maar dat de uitslag van de verkiezingen niet zou veranderen. Niet voor de zetelverdeling en ook niet voor de kandidaten die in de raad zouden komen. Het verschil voor de toekenning van de laatste restzetel veranderde nog zelfs van twee stemmen naar vijf stemmen verschil. Het blijft marginaal, maar hiermee kunnen we in ieder geval vaststellen dat de verkiezingsuitslag de uitslag ook echt is. Er waren 1150 stemmen nodig om met één zetel in de raad te komen en dat is dertien partijen gelukt. Eén partij, Forum voor Democratie, is dat net niet gelukt, maar ze hebben toch een zetel in de raad en dat komt omdat ze recht hadden op de eerste restzetel. In die zin zijn er dus eigenlijk veertien winnaars van de verkiezingen in Dordrecht, iedereen begint tenslotte op nul. Graag heet ik speciaal de Partij voor de Dieren, DENK, Op Ons Eiland en Forum voor Democratie van harte welkom als nieuwe partijen onze raad. Knap gedaan. Dan de grootste partij, de VVD, die heeft de meeste stemmen van de Dordtse kiezers gekregen, in totaal 5952. Goed voor zes zetels en één zetel meer dan afgelopen periode. Als ik me goed heb laten informeren, is daarmee de VVD ook voor het eerst de grootste partij in onze stad. Van harte gefeliciteerd. Maar ze worden echt op de hielen gezeten door GroenLinks, 5806 stemmen, nog geen 150 stemmen verschil. Dat is vrij weinig, zeker op die grote aantallen. GroenLinks groeit daarmee van vier naar zes zetels, prachtige winst. Ook jullie van harte gefeliciteerd. Daarna Beter Voor Dordt. Ze hebben weliswaar drie zetels verloren, maar ook vijf zetels gewonnen. Zoals net gezegd, iedereen begint op nul. Ook daarmee gefeliciteerd, na een lastige periode. Daarna volgen drie partijen met vier zetels: de VSP, de ChristenUnie/SGP en het CDA. Het was heel spannend vanwege die laatste restzetel, maar allen van harte gefeliciteerd met het mooie resultaat. Vooral de VSP boekt natuurlijk een behoorlijke winst van twee naar vier zetels en dat mag echt een prestatie genoemd worden om trots op te zijn. Jullie verhaal is bij de kiezer duidelijk geland. Daarna zijn er nog twee partijen met twee zetels: de Partij voor de Dieren en de Partij van de Arbeid. De PvdA blijft gelijk qua zetels en de Partij voor de Dieren komt nieuw binnen in onze raad met twee zetels en dat is ook een heel knappe prestatie. Dan

tot slot nog zes partijen met één zetel: achtereenvolgens DENK, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, SP, PVV en Forum voor Democratie. Ik weet dat sommigen van u echt op meer hadden gehoopt en ook hadden gerekend en daar is ook keihard voor gewerkt. Maar de kiezer heeft gesproken en soms anders gekozen dan u had gehoopt, maar ik weet dat u allen toch met enthousiasme de raad in gaat om het beste te doen voor onze stad en inwoners en de achterbannen toch het geluid laat horen waar ze op rekenen. Er waren 288 stemmen nodig om als kandidaat met voorkeurstemmen in de raad te komen en dat is 25 van de 39 aanwezigen gelukt. Ze zijn dus allen direct in de raad gekozen, een goed resultaat voor hen. De verhouding man-vrouw in onze raad is ook iets veranderd: 25 mannen, 14 vrouwen. Nog steeds niet fifty-fifty, maar wel één vrouw meer dan de vorige periode, zeg ik daarbij. Nu gaat het er natuurlijk niet om of u man of vrouw bent, of iets anders, maar om uw kwaliteit als raadslid. Ook aardig om te noemen is dat onze raad qua leeftijd mooi gevarieerd is, tussen de 25 en 72 jaar. Het verheugt me ook om te zien dat we een aardig aantal raadsleden onder de 30 hebben. Ik voel me zelf altijd nog heel erg jong, maar onder de 30 is natuurlijk wel echt heel jong en dat zijn er vijf. Welkom, Yara van Engelen, Abdullah Uysal, Rolin den Heijer – welkom terug, zeg ik daartegen – Jan van Dam Timmer en Pieter Groenewege. Hartelijk welkom in onze raad. Opvallend is dat van onze 39 gekozen raadsleden er ook 18 in de vorige periode raadslid zijn geweest. Nou dacht ik trouwens de babygeluiden thuisgelaten te hebben, maar ze zijn er gewoon ook, hè? Nou, het was net op tijd. 18 in de vorige periode ook raadslid geweest en daar reken ik dan ook de vier wethouders even bij. Maar dat betekent ook 21 nieuwe raadsleden en dat zijn er iets minder dan toen we de vorige periode startten, toen waren het er 25, maar het laat wel zien dat onze raad ook vernieuwt. Al is het voor sommigen een terugkeer in de raad, zeg ik er dan maar even bij. Is die vernieuwing erg? Nou, nee. Zoals bij veel zaken geldt dat het voor- en nadelen heeft. Zo is een frisse wind en een nieuwe blik altijd welkom en geeft het ook kansen voor vernieuwing. Vernieuwing die gezien de ontwikkelingen in de samenleving wellicht van harte welkom is. Ik doel ook op de veranderende rol en positie van de gemeenteraad in een samenleving waarin de gemeente niet alleen ontwikkelt en bepaalt, maar waarin we steeds meer moeten samenwerken met inwoners, ondernemers, verenigingen et cetera, en waarin we ook steeds meer taken krijgen toebedeeld vanuit de Rijksoverheid. De premier zegt wel eens: de gemeente is de eerste overheidslaag. Ik zeg dan terug: laat dat dan eens merken. Maar tegelijkertijd, als dat zo is, dan doen we er echt toe en dat betekent dat u er allemaal ook echt toe doet. Anderzijds is natuurlijk in zo'n raad ook ervaring en kennis van groot belang. Daarom ben ik ook blij met de 18 ervaren raadsleden in ons midden. Er zal vast regelmatig een beroep op u worden gedaan, in coachende of lerende zin, en ik hoop ook dat dat partijoverstijgend gebeurt. Kortom, oude en nieuwe raadsleden, ik heet u van harte welkom. Vandaag maken we met elkaar een nieuwe start en staan we aan het begin van de bestuursperiode 2022-2026. U bent raadslid en vormt met elkaar de gemeenteraad van onze gemeente. Een eervolle, belangrijke taak. De gemeenteraad is, ik zei het al, immers het hoogste bestuursorgaan in de gemeente. U vormt met elkaar het algemeen bestuur van de gemeente, stelt de kaders waarin het dagelijks bestuur, het college van burgemeester en wethouders, optreedt en als volksvertegenwoordiger controleert u de uitvoering van het college van burgemeester en wethouders. Dat is niet zomaar wat. Het is een hele verantwoordelijkheid die veel van u vraagt. Allereerst vraagt het veel van u qua inzet en

qua tijd. U moet immers besluiten over hoe de stad zich ontwikkelt en waar het gemeenschapsgeld aan besteed wordt en ook waaraan niet. U dient dus steeds verschillende belangen van onze inwoners goed af te wegen, want u vertegenwoordigt immers allemaal alle inwoners van onze stad, ook de inwoners die niet op u hebben gestemd, of die überhaupt niet hebben gestemd. U bent er om het algemeen belang te dienen. Daarvoor is het heel belangrijk dat u weet wat er speelt en dat u uw voelsprieten in de stad hebt. Daarnaast ziet u toe op het werk van het college, uw controlerende taak. Dat houdt in dat u nagaat of het college binnen de afgesproken kaders haar werk goed doet en de afspraken ook nakomt. En om uw kaderstellende, uw volksvertegenwoordigende en controlerende taak goed te kunnen uitvoeren is het van belang dat u de grotere opgaven van de stad goed kent. Serieuze en belangrijke opgaven waar heel veel geld mee gemoeid gaat en waar ook heel veel inwoners de invloed van merken. Denk aan opgaven rondom vluchtelingen, wonen, energietransitie, werk en economie, regionale samenwerking en mobiliteit, en er is nog veel meer te noemen. Deze opgaven kan niemand alleen het hoofd bieden, dat moeten we samen doen. Samen met inwoners, met bedrijven, verenigingen, de gemeenten om ons heen, het college en ook samen met onze raad. Als raad moeten we hier, met uiteraard respect voor de verscheidenheid, eensgezind de schouders onder willen zetten. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat onze mooie stad klaar is voor de toekomst. Een stad met een rijke historie en wat mij betreft een nog rijkere toekomst. Dat vraagt zoals gezegd uw inzet en uw tijd. Anderzijds vraagt het ook wat van de manier waarop we met elkaar samenwerken. U mag en kan heel veel zeggen in deze zaal, maar dat hoeft niet altijd. Als voorzitter hecht ik eraan dat u op de bal speelt en niet op de man of vrouw. Het dient dus over de inhoud te gaan en niet over de persoon. Ik zal daar de komende vier jaar ook zeker op letten. Ik ben ervan overtuigd dat een constructieve, samenwerkende houding van iedereen bijdraagt aan de enorme opgave van onze stad. Daarnaast ben ik er ook van overtuigd dat het bijdraagt aan een positief beeld van het publiek in de politiek, het vertrouwen wat we nodig hebben om ons werk te kunnen doen. Dat bevordert weer samenwerking en betrokkenheid. Raadswerk is dus een verantwoordelijke functie die veel van u vraagt. Het wordt ook niet altijd zo gewaardeerd door de maatschappij. U wordt met van alles en nog wat geconfronteerd, op social media, of in de supermarkt. Ik hoop dat u daar bewust van bent en ik hoop ook dat u, als u wordt geconfronteerd met zaken die het daglicht niet kunnen verdragen, altijd de weg weet te vinden naar de griffier en/of naar mij. Maar van het feit dat het niet altijd zo wordt gewaardeerd, is ook de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen wellicht een voorbeeld. Want ik vind deze onderwaardering zorgelijk en ik vind hem ook onterecht. Wij staan voor de uitdaging om het vertrouwen van de inwoners te versterken en dat versterkt mijn oproep aan u als raad om het samen te doen, met respect voor verscheidenheid, om die opgaven samen aan te gaan en op constructieve wijze verder te brengen. Nou, nu heb ik al een aantal keer gezegd dat het samen moet, dus volgens mij is dat wel duidelijk. Ik heb ook gezegd dat het veel van u vraagt, dat is ook wel duidelijk. Ik wil het ook niet te zwaar maken. Raadswerk is namelijk ook heel erg leuk en u mag namens de Dordtenaren aan de slag met de ontwikkeling van onze stad. U kunt het verschil maken. U zult veel contacten hebben in de stad, mooie gesprekken voeren, vriendschappen sluiten en ook gewichtige keuzes moeten maken. Ik wens u daarbij vooral heel veel plezier en succes. U hoeft het raadswerk ook niet alleen

te doen. Natuurlijk heeft u uw partij en uw fractie, maar ook de griffier en ik zullen ons uiterste best doen om de positie en het functioneren van de raad zoveel als mogelijk te ondersteunen. U bent ons alle 39, en dat geldt ook voor de commissieleden die we straks installeren, even lief en u kunt altijd bij ons aankloppen. Overigens staat er met de griffie een professioneel team voor u klaar. Ze zorgen er niet alleen voor dat de processen goed lopen, maar kunnen u ook op inhoud adviseren en met u meedenken. Ik adviseer u echt om hier gebruik van te maken, daar gaat u lol van hebben. Een eerste ondersteuning die wij u straks graag meegeven is het boek "Ik Raadslid: Handboek soldaat voor de gemeenteraad". Dat ligt hier bij ons. Het is een handzaam boek waarin u eigenlijk alles terugvindt waar u als raadslid mee te maken kunt krijgen. Als u morgen en overmorgen met ons meegaat op retraite – overigens, het mooie weer wat we nu hebben, dat wordt ingeruild voor een laagje sneeuw heb ik me laten vertellen, dus bereidt u zich daar ook op voor – dan kunt u wellicht aan het haardvuur met uw sokjes aan dat mooie boek gaan lezen met elkaar. Tot slot hecht ik eraan om te zeggen dat we met de start van deze nieuwe bestuursperiode ook starten met een nieuwe werkwijze, de Dordtse Dinsdag. Mijns inziens een mooie en goede ontwikkeling die hoort bij professionalisering van onze raad. We staan zoals gezegd met elkaar voor grote opgaven en u vormt met elkaar het algemeen bestuur en dan is het ook goed om te kunnen besturen met een gezamenlijke inzet die vanaf nu heel helder altijd op de dinsdag wordt vormgegeven, vanaf vier uur 's middags en daar waar het een raadsvergadering betreft op de vertrouwde twee uur. Ook gaan we meer samenwerken volgens het BOB-model: beoordelen, oordeelsvormen en besluitvormen als opeenvolgende fasen. Ik refereerde er al aan in mijn afscheid bij de oude raad, we hebben tijdens een raadsdag vorige bestuursperiode al geconcludeerd dat ieder zijn eigen wijsheid heeft en daar de andere wijsheid van anderen aan toe kan voegen, om vervolgens weer met een nieuwe eigen wijsheid te komen. Oftewel: meer luisteren naar elkaar en ook uw mening bij durven te stellen als dat het beste is voor de inwoners van de stad. Dat betekent dat die beeldvorming en die oordeelsvorming ook meer ruimte moet krijgen in ons raadswerk, en niet vast dichtgetikte moties, zeg ik dan maar, waar van driekwart van de raad een handtekening onder staat en wie wat dan ook zegt, dat maakt dan niet meer uit. Dat zou jammer zijn, het is echt goed om met elkaar het debat te voeren en ook open te staan voor de argumenten van een ander. We stappen ook af van vaste commissies. Ik doe een oproep aan vooral de ervaren raadsleden, natuurlijk zal het in het begin wennen zijn en er zullen ook best wel eens dingen niet goed gaan, maar het hoort bij een nieuwe manier van werken. De griffie werkt er keihard aan en zal bijsturen als dat nodig is, maar zonder uw constructieve bijdrage lukt het niet, dus ik roep u op: geef het een kans en geef ook suggesties voor verbeteringen door aan onze griffier. Dan heb ik er echt vertrouwen in dat we er een mooi succes van kunnen maken. Dan zijn we bijna aangekomen bij het moment dat alle nieuwe raadsleden en ook commissieleden hun verklaring of belofte gaan afleggen. Dat is nodig om uw functie als raadslid te mogen uitoefenen. Hier zweert u of belooft u trouw aan de Grondwet. Voordat we dat gaan doen, vind ik het van belang om daar een paar artikelen uit te lichten. Uiteraard artikel 1. In Nederland behandelen we elkaar op eenzelfde manier, niet alleen als de situaties hetzelfde zijn of heel veel op elkaar lijken, maar discriminatie mag dus niet. U zult als raadslid uiteraard zelf niet discrimineren, maar ook alert zijn dat er in onze stad niet wordt gediscrimineerd op basis van godsdienst, levensovertuiging,

politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele geaardheid, of welke grond dan ook. Iedereen in Nederland is ook vrij om zijn godsdienst of levensovertuiging te kiezen en vrij om te laten zien wat zijn of haar godsdienst of levensovertuiging is. Dat is artikel 6 van de Grondwet. Ook artikel 20 van de Grondwet is voor u als raadslid van belang. In dat artikel staat dat de overheid probeert te zorgen dat iedereen voldoende heeft om van te leven en ervoor probeert te zorgen dat de verschillen tussen arm en rijk niet al te groot worden. Het gaat erom dat de overheid beleid voert dat gericht is op bestaanszekerheid van de bevolking en op spreiding van welvaart. Artikel 20 van onze Grondwet. Tot slot artikel 23 van de Grondwet, openbaar en bijzonder onderwijs. De regering zorgt voor onderwijs, er is vrijheid van onderwijs, maar de overheid houdt ook toezicht op het onderwijs en zorgt voor openbaar onderwijs voor iedereen, ook voor mensen met een godsdienst of een levensovertuiging. Maar in de wet staat hoe de overheid daarvoor zorgt en zo moeten er in iedere gemeente ook voldoende openbare basisscholen zijn. U benoemt straks de leden van onze commissie Toezicht op openbaar onderwijs, die zien erop toe dat de Dordtse kinderen toegang kunnen hebben tot openbaar basis- en voortgezet onderwijs. Maar we staan net zo goed voor het bijzonder onderwijs, ook in onze stad, dat wil ik ook gezegd hebben. Dat zijn maar een paar bepalingen uit de Grondwet waar u zich als raadslid aan committeert. Overigens, een jurist weet dat, alle bepalingen aan de Grondwet zijn aan elkaar gelijk, er is geen enkele bepaling die belangrijker is dan de ander. Soms botsen ze, dat komt wel vaker voor, dat het ingewikkeld wordt en ook daar krijgen we mee te maken. Dames en heren, ik wil graag overgaan tot het afleggen van de eed of de belofte, maar niet voordat ik u heb opgeroepen gehoor te geven aan de oproep van de commissie geloofsbrieven van vorige week donderdag. Zij hebben geconstateerd dat niet alle nieuwe raadsleden hun nevenfuncties nog goed hebben doorgegeven bij de gemeente of bij de griffie. Uiteraard van belang en ik roep u op om daar toch nog eens een keer goed naar te kijken en recht te zetten als dat nodig is. Ik zeg altijd, iedereen is zelf verantwoordelijk voor zijn eigen of haar eigen integriteit. Het afleggen van de eed en belofte doen we als volgt. Ik lees straks eerst de eed voor en vervolgens roept de griffier een voor een op alfabetische volgorde de nieuwe raadsleden naar voren die hebben aangegeven de eed te willen afleggen. U komt hier voor mij staan in de binnenring en u zegt: "Zo waarlijk helpe mij God almachtig". Dan steekt u ook uw rechterhand zo met de twee vingers op. Dan krijgt u de bloemen, het boek, en dan kunt u weer gaan zitten en dan roept de griffier het volgende raadslid naar voren. We hebben straks met elkaar, uit mijn hoofd gezegd, 39 raadsleden en 26 commissieleden te installeren, dus ga er even lekker voor zitten, zou ik zeggen. Daarna lees ik de verklaring en de belofte voor en roept de griffier op dezelfde manier op alfabetische volgorde de raadsleden naar voren die hebben aangegeven de belofte te willen afleggen. Dan komt u in de binnenring voor mij staan, u hoeft uw hand niet omhoog te steken, en u zegt alleen: "Dat verklaar en belof ik". Dan ga ik nu de tekst van de eed voorlezen, een tekst die verwoord staat in artikel 14 van de Gemeentewet. Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik

mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen. Dan ga ik de griffier vragen om de eerste benoembare kandidaat naar voren te vragen.

Mevrouw Wepster: Als eerste mag Jan Willem Boersma van de ChristenUnie/SGP naar voren komen. De volgende is Karin Boom-Vos van de VVD. De volgende is Jan van Dam Timmers van het CDA. De volgende is Peter Heijkoop van het CDA. De volgende is Wim van der Kruijff, ook van het CDA. Mijnheer Dan van Leeuwen van de PVV. Rik van der Linden, ChristenUnie/SGP. Marc Merx, VVD. Eline Nieuwland-van den Bosse, ChristenUnie/SGP. Ruby Pichel, Forum voor Democratie. David Schalken-den Hartog, Beter Voor Dordt. Marije Schnabel, PvdA. Margret Stolk, VSP. Leen Struijk, ChristenUnie/SGP. Franciske van Vugt-Roose van het CDA.

De voorzitter: Dan hebben we de raadsleden die de eed wilden afleggen daarmee gehad. Ik wil hen allen van harte feliciteren. Dan kom ik nu bij de raadsleden die de belofte willen afleggen. Die ga ik voorlezen, net zoals zojuist. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen. Anneloes.

Mevrouw Wepster: Dan mag ik als eerste Chris van Benschop van GroenLinks naar voren vragen. Dan Necdet Burakçin, ook van GroenLinks. Maarten Burggraaf, VVD. Yara van Engelen, GroenLinks. Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren. Aydin Gündogdu van Op Ons Eiland. Rolin den Heijer, VVD. Richard in 't Veld, VSP. Jacques Katif, Beter Voor Dordt. Irene Koene, Gewoon Dordt. Kitty Kruger, GroenLinks. Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks. Robin Noldus, VVD. Ronald Portier, SP. Mehmet Safranti van DENK. Claudia Simon-van Waardhuizen, Beter Voor Dordt. Wouter van der Spoel, PvdA. Marco Stam, Beter Voor Dordt. Leo Stolk, VSP. Bernadette Striebeck, VSP. Leonie van den Tol, VVD. Abdullah Uysal van GroenLinks. Danielle Vol-van der Holst, Partij voor de Dieren. En dan als laatste Jan-Willem Wringer van Beter Voor Dordt.

De voorzitter: Geachte leden van de raad, kan ik nu zeggen, u heeft allemaal nu de eed en verklaring of belofte afgelegd, hartelijk gefeliciteerd allemaal. Normaal gesproken zou ik nu de vergadering schorsen zodat er ruimte is voor felicitaties, maar ik vrees dat het gezien de hoeveelheid mensen wel even gaat duren. Ik stel dan ook voor om eerst het volgende agendapunt af te handelen en daarna is er onder het genot van een hapje en een drankje gelegenheid om elkaar allemaal uitgebreid te feliciteren.

3. Benoemen commissieleden gemeenteraad van Dordrecht - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dat volgende agendapunt is de benoeming van de commissieleden. Dat is meteen ook een besluit, een eerste besluit dat u als nieuwe raad mag nemen, namelijk het benoemen van commissieleden. Alle fracties hebben voor afgelopen maandag aan kunnen geven wie ze graag benoemd zouden willen zien als commissielid en de griffie heeft dat verwerkt in bijgaand raadsvoorstel. Door de grote hoeveelheid partijen deze

periode ook veel commissieleden, u zult het begrijpen. Veertien partijen hebben nu zesentwintig commissieleden opgegeven en dat zijn er ruim tien meer dan we de afgelopen periode gewend waren. Commissieleden, zeg ik voor de mensen ook op de tribune, hebben een belangrijke bijdrage bij het voorbereiden van raadsvergadering en de besluiten die daar genomen worden. Zij werken hard mee in de commissies en zorgen ervoor dat met name de kleinere partijen ook altijd in alle commissies vertegenwoordigd kunnen zijn. Fijn dat er toch weer zoveel mensen bereid zijn om deze belangrijke taak op zich te nemen. Dan kijk ik nu ook in de kring rond naar onze raadsleden. Kunt u allemaal akkoord gaan met het voorstel dat voorligt? Dat is het geval. Dan kunnen we ook voor de commissieleden overgaan tot het afleggen van de eed of de belofte. Dat doen we op dezelfde manier als bij de raadsleden. Ik lees de eed en de verklaring en belofte eenmaal voor en verzoek dan ieder een voor een ook weer naar voren te komen. We doen dat eerst met de eed en daarna met de verklaring en belofte. Ik lees de tekst van de eed weer voor. Ik zweer dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen. De griffier.

Mevrouw Wepster: Als eerste graag Dave Boone van Beter Voor Dordt. Servaas Cobben van Forum voor Democratie. Van ChristenUnie/SGP, ik denk de heer Droog, ik heb geen voornaam. Antony den Dulk van de PVV. De heer De Heer van ChristenUnie/SGP. Albert Klerk van het CDA. Alexander Kuhlmann van de VVD. Erik-Jan Roggekamp van Gewoon Dordt.

De voorzitter: Dat waren de commissieleden die gekozen hebben voor de eed. Dan kom ik nu bij de verklaring en belofte. Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen. Dan krijgen we nog achttien commissieleden.

Mevrouw Wepster: Het eerste commissielid is niet aanwezig, dat is de heer Robbert de Boer, maar de tweede is Leo Damen van PvdA. Raymond Hartmeijer van de SP. Paul den Hartog, GroenLinks. Irma van Herwijnen van Partij voor de Dieren. Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt. Masum Kolkiliç van DENK. Astrid Koole-Bruurmijn van Beter Voor Dordt. Jeanine Lammens-Oostdijk van de VVD. Abdul Maroof van DENK. Mario Okkerse van de SP. Saskia Rutten-Alberts van de PVV. Gersom Tutupoly van Op Ons Eiland. Cees Vanderbos-Lambinon van Partij voor de Dieren. Ik begrijp dat het mijnheer Venderbos moet zijn, neem me niet kwalijk. Femke Verbeek-Versluis van PvdA. Pieter Versluis van Forum voor Democratie. Bert Vervoort van de VSP. Dan tot slot, André de Vries van de VSP.

De voorzitter: Ook aan de commissieleden die zojuist zijn geïnstalleerd, hartelijk gefeliciteerd en ook in hun richting vraag ik even te wachten met het feliciteren. We zijn er bijna, zeg ik ook meteen, maar we hebben nog twee agendapunten.

4. Instellen adviesorganen raad - Raadsvoorstel

De voorzitter: Het eerste is het 'Instellen van de adviesorganen raad', benoemen plaatsvervangend voorzitter raad, et cetera. Daarvoor ga ik weer gewoon achter de tafel zitten. Ja, zoals gezegd, agendapunt 4, het instellen van zeg maar de adviesorganen van onze gemeenteraad. Hiertoe zit een voorstel bij uw stukken en u kent als gemeenteraad een aantal adviesorganen waarvan u de leden en soms ook plaatsvervangend leden benoemt. Het gaat om de agendacommissie, het presidium, de auditcommissie, de commissie toezicht op het openbaar onderwijs – ik sprak er net al even over – voorzitters van de vergaderingen van de adviescommissies en de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad. Dat is niet echt een adviescommissie, maar wel een niet te missen persoon, zal ik dan maar even zeggen, in de zin van David Schalken die dat al lange tijd op zich neemt als oudst – langstzittende, moet ik zeggen – langstzittende raadslid. Niet de oudste, maar wel het langst zittend: vandaag voor de zesde keer benoemd, ook wel even mooi om dat hier te memoreren. Bijzonder is ook dat de benoeming van de leden van de agendacommissie een tijdelijke is. Afgesproken in het zeg maar informele presidium is dat hier twee leden uit de coalitie en twee leden uit de oppositie zitting in nemen, maar omdat dat nog niet kan, we hebben namelijk nog geen coalitie en geen oppositie – eigenlijk ergens ook wel mooi – hebben de lijsttrekkers of de fractievoorzitters met elkaar besloten om tijdelijk tot een andere bezetting te komen. Als straks de wethouders zijn benoemd zal ik opnieuw aan u vragen om naar de bezetting van de agendacommissie te kijken. Voor wat betreft de voorzitters valt het op dat de partijen Op Ons Eiland en de PVV nog geen voorzitter hebben voorgedragen en zij dus ook nu nog niet benoemd worden. Wij hebben in ons reglement van orde met elkaar afgesproken dat iedere partij een voorzitter levert en uiteraard bestaat er zeker begrip voor dat partijen met één zetel, dat dat daar lastiger ligt dan voor de anderen. Maar goed, ik hoop toch dat u daarnaar wilt kijken. Hoe meer voorzitters er zijn, minder vaak ook ieder aan de beurt is, dat is ook een feit. Tot slot, de benoeming van de heer Schalken, ik noemde hem net al even, als plaatsvervangend voorzitter van de raad. Artikel 77 van de Gemeentewet schrijft voor dat het voorzitterschap van de raad wordt waargenomen, indien nodig, door het langstzittende raadslid. Dat is de heer Schalken, al raadslid sinds 2002. Dan kijk ik de zaal rond of u allemaal akkoord bent met deze benoemingen. Dat is het geval, ik zie daar geen bezwaar tegen. Dan ga ik ervan uit dat we die zo kunnen vaststellen.

5. Afsluiting

De voorzitter: Dan zijn we bij het laatste agendapunt, dat is de afsluiting. We zijn bij het einde gekomen van deze vergadering. Ik nodig alle raadsleden – met de nadruk op raadsleden, zeg ik dan even, tot mijn spijt, maar zo is het nu eenmaal – uit om direct na de vergadering naar de trap aan de voorkant van het stadhuis te komen waar we dan de officiële raadsfoto voor deze periode zullen nemen. Die foto is alleen voor raadsleden, voorzitter en griffier. Daarna, als u zelf nog niet individueel op de foto bent gegaan voor

uw portret, verzoek ik u alsnog om dat te doen en dat kan in de Jachtkamer. Als u niet weet waar dat is, er zijn genoeg mensen om u heen die dat wel weten. Dus dat is na de foto op de trap, we gaan echt eerst naar het bordes, dan hebben we dat met elkaar gedaan. Aansluitend bent u allemaal, mensen op de tribune, mensen thuis die nu mee zitten te kijken, iedereen van harte welkom voor een hapje en een drankje in De Raedtskelder, dat is onder het stadhuis, waar ook gelegenheid is om elkaar te feliciteren. Commissieleden en andere geïnteresseerden kunnen alvast naar De Raedtskelder gaan en de raadsleden komen dan direct na de foto. Nogmaals, allemaal van harte gefeliciteerd. Ik kijk ook zeer uit naar de komende twee dagen waarin we met elkaar op pad gaan. Vorige periode heeft dat uitgewezen dat dat een buitengewoon gezellige, maar ook nuttige aftrap was met elkaar, dat gaan we nu weer zo doen. Neem uw ski-jack en moonboots mee, zou ik zeggen. We zien elkaar straks en zeker ook de komende twee dagen. Ik sluit de vergadering, dank u wel.

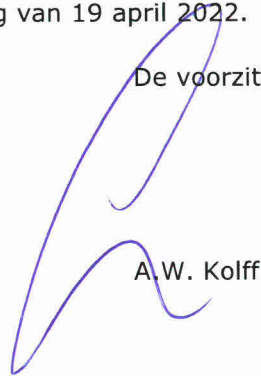
Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 19 april 2022.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

A.W. Kolff